

mo qui non sapit que dei sunt / sibi fingit.

Quis. n. dubitauerit. qñ plures cæe cõ/
currere habeant pro omnibz de concilio vt
eis fides det / q laborat ad vnionẽ dandam
q̃ p alijs p̃cedentibz ad suã p̃sidentia tales
q̃le occupandã. **A**mor q̃ppe nimi? z car
nalis ad seipm z ad suos. nõne fallere solet
z in errores ipios traducere / et vsqz ad imi
tatiõz luciferi / vt adorari velint sic dii / necqz
reputet se subditos eẽ cuiqz / sic filij belial /
sine iugo nec sibi posse dici. cur ita fac. qui
nec deũ timet. nec hoĩem reueret. cũ tñ hũ
liores eẽ debeãt / z ad fũvendũ p̃mptiores
ex p̃lationis mũere q̃to se obligatiores eẽ
p̃spiciũt in reddẽda rõe / **P**ostremo tñ b
sũmope cauẽduz eẽ iudiciõz. ne vt? epikete
passim z absqz mãifesta rõe fiat / trãsmutã/
do legẽ sc̃ptã. **A**lioqñ tollerẽt. p̃tin? a legi
bus sua stabilitã q̃bz nutãtibz. totã reipub
lice disciplinã initentẽ eis collabi. z ex p̃nti
republicã corruere vel p̃turbari necẽ eẽ. **I**n
de p̃tigit apd romanos ista seueritas. et in
nece p̃prioꝝ filioꝝ. ne labefaceret optimãz
reipublice disciplinã. **F**init.

Quatuor considera

tiones q̃ ad robur p̃dictoꝝ faciũt. repiũtur
postea i oratione Apparuit gratia. 6. **D**

Incipit tractatus

eiusdem de statibus ecclesiasticis

Pat quã oēs obfuare puenit euz
oibz. tñ maxie circa mĩsteriũ reli
giõis xp̃iane / nũqz solidi? substi
tit. q̃ si ṽitate z iusticia tãqz so
rozibz fulciãt. **N**ã si nõ i ṽa iusticia / z iusta
ṽitate / reddat vniciqz qd suũ eẽ / nõne sc̃is /
ma p̃tin? irrũpẽs pacẽ eẽturbabit. **A**u
diã? idcirco sub breuiũ p̃siderationũ nũe
ro. qd stat? sũmoꝝ p̃ot̃ficũ / qd p̃latoꝝ / qd
curatoꝝ qd medicãtiũ possit / q̃libz de suo
mĩsterio vacat offerẽ / ne trãsgressio finũ p̃
porum / seu dilãtio nimia / sepet iusticiã
ab osculo felici pacis / proinde lites / sedas vt
assoleat introducat.

Sequũtur sex con

deratões sup statu sũmi p̃ot̃ficis. **C**õsid. i.

Status papalis institutus eã xpo sup
naturalitẽ z imediate. tãqz p̃matuz
hñs monarchicũ / z regalẽ / in eccia
stica hierarchia / fm quẽ statũ vniciũ z sup
mũ / eccia militãt õz vna sb xpo. quẽ statuz

q̃sqz impugre / vel diminuere / vel alicui ec
c̃astico statui p̃ticulari coẽqre p̃sumit. si b p
tinacit faciat. heretic? eẽ / sc̃ismane? ipi? atz
sacrilẽg? **L**adit. n. in heresim toties ep̃isse
dãnatã a p̃ncipio nascentis eccie vsqz hodie
tam p̃ instõnem christi de p̃ncipatu Petri
sup alios ap̃los. q̃z p̃ traditõz toti? eccie in
sacris eloquijs suis / z generalibus cõcilijs

Consideratio Secunda.

Status papalis h non oĩno vacet
seu deficiat p̃ mortẽ pape naturalẽ
vel ciuilẽ / nec p̃ nũs eccia definit esse vna
nihilomin? eniti debet xp̃iani sub pena sc̃s
matis / q̃ i h statu p̃stituat z p̃sident assidue
vnicus / z certus sũmus p̃ot̃ficẽ. q̃stuz fieri
põr p̃ loco z tpe. sic q̃ nõ est licitũ sc̃ienter i
pedire / q̃ minus sit vnus talis sũmus p̃
tifer in eccia / in q̃ sit ecclesiastice p̃tatis ple
nitudo / z q̃ nõ sint plures. in q̃ tãqz ecclesi
cũ regimẽ desinẽ eẽ possit. monarchicũ / z
in aliã policie sp̃em / vt in aristocraticã / aut
tãmocraticãz verteret. q̃nis papatus has
policiaz species non excludat h assumat /
quẽadmodũ de sacro dñõz cardinaliũ col
legio z de generali concilio videre est.

Consideratio Tertia.

Status papalis non eximit papã a le
gibz pure dñis q̃ vel in euãgelijs
vel generalibz concilijs posite sunt. **E**t
ex h? seq̃nter p̃z / q̃ papa subijciãt legi illi de
correctione fratna. **S**i peccauerit in te fra
ter tu? zẽ. **S**ic q̃ p̃t fraternalitẽ corripi duz
peccat. **E**t si tandem nollet audire ecclesiã
quã generale cõcilium rep̃ntat / õz hñi sicut
ethnicus z publicanus. **E**t ita p̃t h modo
p̃ conciliũ vel iudicari vel coerceri vel p̃
cõicato haberi. **C**õsideratio. iij.

Status papalis / nõ eximit papam
a iuribz q̃ sunt pure de dictãmie na
turali. quẽadmoduz sunt p̃ncipia
iuris naturalis. **P**ropterea cũ lex natural
dicat q̃ bonũ cõe tanqz aliq̃d diuinũ p̃ferẽ
dum est p̃ticulari bono. **D**educit ex h? q̃ ad
bonum toti? ecclesie / quã conciliũ genera
le rep̃ntat. reducẽdũ eẽ bonuz p̃sonale pape
sic q̃ in p̃iudiciũ boni cõis / p̃ticularẽ bo
nũ pape seu cõmodũ vel stat? / retentio vel
dilatatio / p̃ualere nõ debet / cum fm exigen
tiã finis cetera debeãt moderari. finis autẽ
papat? est vtilitas eccle. **C**õsideratio. v.

Status papalis / q̃nis eximat papã
a legibz pure posituis / canõicis / vel ci
uilibz / sic q̃ fm eas coerceri p̃ũtue

non potest ut p[ro]fetales sunt/nihilomin[us] papa non debet aut potest leges positivas p[ro]p[ri]am p[ro]ciliu[m] generale/ad q[uo]d sufficient[er] spectat discernere vel dictare si papa palam p[ro]uertat p[ro]p[ri]etatem suam in destructione ecclesie non in edificationem.

Consideratio sexta

Status papalis obligat papam tanto amplius quanto maior est in ecclesia/sibi cere se legibus diuinis/naturalibus/z canonicis ad utilitatem ecclesie. Propterea cum magis videatur oculi quam oculus/videtur quod non sine gradu discrimine salutis/papa possit deliberationes vel instituta generalium concilio non detinere/ut non solum sed p[ro]p[ri]a deliberatione extendat in ecclesiastico regimine p[ro]sistere. Propterea bene dicitur est/quod papa non potest generalem statum ecclesie immutare vel tollere.

Sequitur sex considerationes de statu summi pontificis et dominorum sancte romane ecclesie cardinalium

Consideratio prima.

Status summi pontificis ac sacri collegii dominorum cardinalium sibi collateralium fundatur est in ecclesiastica hierarchia sub celesti/immediate a christo/nec humana institutione seu p[ro]sumptione potest destitui. Qui statum qui p[ro]p[ri]aciter derogat/condemendus est iuxta sacros canones hereticus/atque sacrilegus.

Consideratio Secunda.

Status predictus/dotatus est vel fouendus/p[ro] debita et honesta sustentatione temporalium/sine quibus in hac vita misera/spiritualia diu non subsistunt/quoadmodum alter status quicumque ecclesiasticus inferior seu subditus dotatus est/vel dotandus iuxta sui qualitatem.

Consideratio Tertia.

Status predictus/non ideo potest iura sibi conuenientia/quae possunt p[ro]positio dupliciter p[ro]cedere/si forte fuerint abusus aliqui personales/oli/vel nunc inueniri. Alioquin sic argueretur aduersus omnem statum nedum ecclesiasticum/sed temporalem. quod dissipatus est/defensus/z pendendus/quoniam in multis offendimus omnes

Consideratio Quarta.

Status predictus potest/z potest in subuentionibus temporalibus et honeste sustentationis p[ro]scribere de certo modo/vel quae subuentionis/sicut plati vel curati inferiores respectu subuentionis facte p[ro] subditos/in oblationibus/

decimis/z similibus/etiam ubi status predictus aliunde dotatur/esset ex patrimonialibus bonis vel alijs/quoadmodum in prelatibus dicimus z curatis.

Consideratio Quinta.

Status predictus dum recipit z querit subuentiones p[ro]p[ri]as/in oblationibus/decimis/vel annatis/z similibus/non debet eo ipso de simoniaca p[ro]p[ri]etate notari/nisi forte vitium aliud in executionis modo commiserit. quod vitium corrigi debet/non obinde status minui destrui/culpari. vel iuribus aliunde debitis defraudari. Sic ab infirmo morbus tollendus est. non subiectum vel corpus destruendum. Oppositum vero p[ro]p[ri]aciter iponens. notando generaliter de simoniaca p[ro]p[ri]etate totum statum istum/temerarius esset nec ferendus.

Consideratio Sexta.

Status predictus potest z debet rationabiliter resistere p[ro] via appellationis/aut alias si aduersus predicta voluerit aliqui defacto p[ro]cedere/p[ro]p[ri]am dum persone de illo statu subiacent se/z statum suum/debite regulationi sancte matris ecclesie/si forsitan aliqui fuerint in eis reformanda/z h[ab]endo. nedum non scandalisant actiue vel peccant. sed merentur/ta[m]q[ua]m defensores iurium non solum suorum p[ro]p[ri]alium/vel ecclesie particularis romane. sed vniuersalis ecclesie/z ad utilitatem honestat[is] totius reipublice christiane/quae consistit in suo d[omi]no et m[em]broz maxime p[ro]p[ri]alium

De statu prelatorum

Consideratio prima.

Status p[ro]lationis episcopalis in ecclesia/sic est de p[ro]p[ri]a et immediata/ac sup[er]naturali institutione christi/quae naturalis vel humana solum auctore/non potuit institui/sic potuit status d[omi]nationis temporalis. regie. vel imperialis. humana/naturaliter ordiari.

Consideratio ij.

Status p[ro]lationis episcopalis in ecclesia quae ad sui collationem p[ro]p[ri]am. fuit immediate a christo datus p[ro]p[ri]is apostolis. sic status papalis/petro. Licet postmodum talis collatio vel adquisitio fieri potuerit facta sit in successoribus p[ro]p[ri]is. sic Barthias factus est apostolus p[ro] electis vel sortis/z successoribus et petri fuit nec p[ro] humana electione d[omi]noz cardinalium/quae mod[us] potuit z potest variari ut infra ponet.

Consideratio iij.

Status p[ro]lationis episcopalis/habuit in apostolis z in successoribus/vsum vel exercitium sue p[ro]p[ri]etatis sicut papa petro/z successoribus eius tanquam sicut habuit vel habuit p[ro]p[ri]etate f[or]male episcopalis auct[orit]atis. An z quae ad talia maiores plati.

curati subsunt ep̄is/a quibus vsus sue potestatis quōq; limitat̄ vel arceat̄. ⁊ sic a papa posse fieri circa p̄latos maiores ex certis et rationabilib; causis non est ambigendum

Consideratio Quarta.

Status ep̄alis nō ita subest statui papali. q̄ illū possit papa annullare. sicut nec stat⁹ papalis possit hūanit⁹ destitui. Nihilomin⁹ idē stat⁹ ep̄alis q̄ ad adq̄sitionē istī p̄sone ⁊ q̄ ad exercitiū/ subest rōnabili pape volūtati ad vtilitatē ecclie/ vt dictū est. De cā rōnabilitas videt attendenda seu regulanda/ maxie p̄ determinationes p̄cilioꝝ generalīū/ presertim iā factas de p̄sensu ⁊ auctē summoꝝ pontificum

Consideratio Quinta.

Status ep̄alis q̄ ad sui adq̄sitionē istī p̄sone ⁊ q̄ ad exercitiū/ non ita subest mere volūtati pape/ q̄ p̄ libito possit/ sine iniuria et pctō/ circa h̄mōi adq̄sitionē ⁊ destitutōz/ āpliatōz ⁊ restrictōz opari. qm̄ data est ei p̄rās dicēte ap̄lo nō ad destructōnē/ s; edificatōez.

Consideratio. vi.

Status ep̄alis/ h; ex se ⁊ xpi instōne p̄maria. p̄ratem p̄ficiēdi corp⁹ xpi et ministrādi sacra eccl̄iastica oia. ius insu/ per predicādi/ ius stipēdiā tp̄alia sumēdi/ ius exercōicandi/ ius p̄latos miores. s. cura/ tos istituēdi/ ius eccl̄ias p̄secrādi/ ius bñficiū eccl̄iasticū/ vel stipēdiū tp̄ale p̄ferēdi/ vel facere p̄ferri mīstrātib; sub se sp̄uālia/ ius indulgētiā dādi. Et ita de reliq; multis/ q̄ summo p̄ntifici cōperūt vt in fonte.

Consideratio Septima

Status ep̄alis q̄ ad sui vsū vel exercitiū. nō ita subest pure volūtati pape. sic stat⁹ p̄uilegiatoꝝ medicantūz vel alioꝝ/ q̄b; eēntiali ordie ⁊ hierarchico statu/ p̄dicta iura ep̄alia n̄ cōperūt. Pōt idcirco papa sub talib; p̄uilegijs ⁊ p̄uilegijs/ absq; iniuria/ vel peccato/ imutatōnes opari/ restringēdo/ vel tollēdo/ non sic passim in p̄relatis vel curatis.

Consideratio Octaua.

Status ep̄alis h; esse possit in aliq; sine plebe/ ⁊ sine vsu vel exercitio hoc fieri non puenit. quia vanū ⁊ mōstruosum in ecclesia videret/ qm̄ frustra est p̄rās cui non subest operatio.

Consideratio Nona.

Status ep̄alis si nimis artetur in suis iurib; eēntialib;/ q̄ ad restrictōez vsus vel exercitiū/ passim/ cōmuniter p̄ pa-

pam/ absq; vtilitate maiori ecclesie/ siue B esset in exemptionibus subditorū ab eo/ siue in reseruatione casuum in foro penitentie/ seu in restrictōe stipēdiōꝝ tempaliūz seu in reseruatōe bñficiōꝝ eccl̄iasticorum sub eo seu p̄ inductionē onerosaz p̄uilegiatoꝝ/ aut modis similib;. Ille inq; status ep̄alis/ possit rōnabiliter deferre q̄relā/ nedum ad papā ⁊ generale conciliū/ quod est cōuenientissimū mediū. sed ad p̄ncipes orthodoxos/ implorando iuuamen oportunitum.

Consideratio Decima.

Status ep̄alis sicut nō adq̄rit in aliquo p̄ solū titulū fidei/ vel caritatē/ ita nō depdit per solā heresim/ vel pctm̄ mortale/ nō intueniēte hūana instōne vel diuina reuelatione/ alioq̄n status eccl̄ie hierarchie/ p̄sus eēt incert⁹ cui suo vsu vel exercitio/ qd̄ nō est pueniens dicere/ de p̄licia a sup̄mo legislatore cōstituta

Consideratio Undecima.

Status ep̄alis sicut pōt diuersis t̄pib; ⁊ instōnib;/ modis varijs adq̄ri ⁊ siml; auferri/ sic ⁊ status papalis in casu/ per ordinationes papales. aut p̄ p̄ciliū generale sicut ⁊ factū est aliquando potest immutari.

Consideratio Duodecima.

Status ep̄alis pōt ab aliq; p̄pter suaz maliciā auferri/ licet renitētes occupās. sic ⁊ status papalis/ vt videt in casu/ p̄sertim p̄ p̄ciliū generale possit auferri. cū stat⁹ papalis dat⁹ sit eccl̄iastice cōiūcti. que in hoc habet quid diuinum tanq; cōmune bonū/ ad quod papalis auctoritas cōseruandum fuit instituta.

Consideratio Tertiadecima

Status ep̄alis habet rōnabiliter monarchā sup̄muz sc; papā. rōne vniuersalis fidei ⁊ sacroꝝ. sed h; nō ita p̄spiciū est esse debere ex institutione xpi/ ⁊ p̄ vtilitatē vniuersalis eccl̄ie/ respectu dispensationis bonoꝝ tempaliūz/ ⁊ iurisdictionū p̄tentioꝝ saꝝ seu coercitiaz/ que diuersis legib;/ seu decretalib;/ aut statutis/ p̄ diuersitate locorum ⁊ tempoꝝ regi debēt. sic ⁊ alia meretē palia/ regalia/ vel impalia. Dic bñ dictū ē q̄ quilibet p̄uincia in sensu suo abūdat.

Consideratio. Quattadecima.

Status p̄latiōis/ si fiat limitatio sui vsus in bñficijs p̄ferēdis/ vel in exemptionibus/ nō debet rōnabiliter p̄queri dū hoc manifeste sit propter studiū litterarum presertim sacre doctrine quod per talia

promouetur / et dum hoc patenter fit ad reprobos abusus notorie puenientes / siue hoc sit ex importunitate dominorum temporaliu / vel ex propria pusillanimitate / vel alia quavis corrupta affectione. Sed in hoc capere medium conueniens / non aliter videtur posse determinari. Quod iuxta Aristotelis sententiam scilicet ut sapiens iudicabit. Nihil autem videtur in hoc sapienti quod generale concilium rite et libere celebratum

De statu curatorum

Consideratio Prima.

Status curatorum succedit statui lxxij. discipulorum christi quo ad legem nouam et figuratus est in antiqua lege per leuitas. Ac perinde status curatorum est de institutione christi et apostolorum suorum a principio foundationis ecclesie que institutio per declarationes summorum pontificum et synodorum tam generalium quam specialium magis ac magis innotuit.

Consideratio Secunda

Status curatorum est de essentiali ac intrinseca ecclesie hierarchia / sicut status prelatorum quod quis inferior sit et per sua perfectione variabilior. Quia ratio de curati simpliciter / non eque proprie dicuntur sponi sicut episcopi liberiusque permittuntur cedere vel renunciare curis suis.

Consideratio tertia.

Status curatorum institutus est ad regimen animarum dirigendam in finem vltimum per communionem sacramentorum et peccatorum remissionem et promotionem ad virtutes.

Consideratio iiii.

Status curatorum / annecta habet obligationem docendi et publicandi verbum dei / suis parochianis / saltem quodam generali tenore legis euangelice / quo ad credenda et agenda / secundum statum sue simplicitatis / sicut maioribus prelatibus conuenit ex obligatione scientie / reddere rationem particulariter de ea que in eis est fide et spe / apud omnes tam que deforis sunt quam que intus / fideles scilicet et infideles. Hec enim obligatio presequitur ad obligationem priorum / que est de spirituali regimine subditorum.

Consideratio quinta

Status curatorum est status perfectionis non solum adquirende / sed etiam exercende / cum sibi competat tamen obligatio / que auctoritas / reducere animas ad deum / secundum hierarchicos actus / qui purgare illuminare perficere nominantur

Consideratio sexta

Status curatorum superior est hierarchice ecclesie / ad statum simplicium religiosorum / sic diuini Dionysii et Hieronymi in precedentis considerationis determinant ratione.

Consideratio Septima.

Status curatorum ecclesias parochiales sibi deputatas habet in tali libertate / quod nulli alteri sacerdoti fas est ipsis inuitis / aut sine eorum licentia predicare in eadem. Preterea dum predicare voluerint ipsi / nec confessiones illic audire / nec sacra ministrare / salua spiritus auctore vel rationabili ordinatione superiorum prelatorum.

Consideratio Octaua.

Status curatorum huius et titulum recipiendi decimas et oblationes et funeralia / aut alia emolumenta loco illorum pro sustentatione sufficienti status sui. Et hoc fit tamen de iure diuino / quam naturali presupposito domino. Determinatio autem huius vel illius quod tenetur / vel commutatio in aliam subuentionem / hoc fieri solo iure positiuo.

Consideratio nona.

Status curatorum sicut habet de sibi subditis omnibus cogitare in ministracione sacrorum / ut sancte suscipiantur. sic decet maxime ut quilibet parochianus se prius ostendat suo curato / generaliter vel specialiter in foro conscientie / quam eadem sacra suscipiat. Potest insuper edictum generale vel speciale suis parochianis super hoc per curatos / ne aliter se ingerant promulgari.

Consideratio x.

Status curatorum securius et iustius eligi quod est de se / et ceteris paribus / pro confessione sacramentali facienda a parochianis. quam alius status / prefertur que non est superior / secundum institutionem ecclesie hierarchicam / pro quod mutua et correlatiua est obligatio parochianorum ad curatos / vnde vicissim magis obligantur. Collusiones preterea hinc inde possibiles fieri / magis ex hoc evitantur. Denique remedia spiritualia celerius et profutius in casibus multis exhibentur. Potest nihilominus apud priuilegiatos quandoque ratio potius inueniri.

Consideratio xi.

Status curatorum sanctus et salubris / non debet inculpari vel infamari / pro quod scilicet si in eo quibus sint persone minus idonee ad debitum regimen animarum. Alioquin nullus esset status in ecclesia militare / que culpari non deberet. sic nullus absque macula et ruga. de illo statum iustus est diu stare.

Consideratio xii.

Status curatorum potest sufficienter regere suos parochianos / si polleat bona caritate et simpliciter morum honestate

De statibus ecclesiasticis

etiam ubi litteratura magna deesset. Propterea non leuiter se eis preponere debent alieni/ quibus inueniantur magis litterati.

Consideratio tertiadecima.

Status curatorum potest/ cum facili studio habere ea et scire que ad parochiam suam regendam sufficiunt. maiora maioribus prudenter remittendo. Hoc autem si agnoscere neglexerint debet apud eos correctio episcopalis maxime vigilasse. ut astringantur seuerius. tenorem habere in scriptis eorum que scire debent in punctis regiminis/ tam institutiones sinodales positivas. quam ceteras.

Consideratio decimaquarta.

Status curatorum potest obuentiones ordinatas licenter exigere. Verum tamen tali modo/ et tempore/ quod simonia/ et prauitas/ vel eius suspicio nequaquam incuratur. ut quod propter negationem temporalium spiritualium interim ministratio non negetur/ nec interueniat questuosa mercatio.

Consideratio decimaquinta.

Status curatorum debet cum bona gratia. suscipere statum privilegiorum/ tanquam coadiutores missos/ habentes a superioribus licentiam predicandi/ et confessiones audiendi/ si non appareat rationabilis causa aliquam tale repellendi/ ut prope si detractor/ si collusor/ si corruptor/ si questuosus/ si seductor/ apparet. Aut parochianorum multi inde veniunt in contemptum curatorum. Aut si tunc curat pro seipsum id agere circa parochianos suos quod agendum sit satis potuerit/ quod videtur referre per seipsum nisi legitima fieret exceptio contra eum.

Consideratio decimasexta.

Status curatorum videtur pro parte parochianis sine peccato sic pretemni/ quod eorum licentia neque in generali/ neque in speciali prius gratia. dum alibi confiteri/ aut missas vel sermones audire/ tempore diuini fuit/ diebus dominicis et festiuis voluerint. Quod licentia si sine rationabili denegat/ sufficit excusare frequenter eos que alibi confiteri/ licentia non obtenta sed petita.

De quibus. x. considerationes que ponuntur pro statu privilegiorum.

Consideratio prima.

Status privilegiorum ad predicandum/ et confessiones audiendum/ statutum est post primariam ecclesie institutionem/ rationabiliter ordinatum ad subleuamentum eorum que hierarchicos

in ecclesia statum habent. Preterea pro tale et tantum in temporalibus duratione/ que secum attulit multas occupationes.

Status privilegiorum dicitur cum bona caritate licentia sua. Non ad questum/ non ad emulationem/ non ad ambitum. non denique in preiudicium temporale vel spirituale curatorum/ sed in statu clarum et palam apud parochianos. quatenus honorem debitum/ ac sustentationem suis reddat curatis. Alioquin faciunt quod sibi fieri nollent. Veritatem repellunt/ bi de quibus aliter presertiterit et executionem a canone nonnunquam incurrit.

Consideratio tertia.

Status privilegiorum et omnium generaliter religiosorum/ prohibet sub pena excommunicationis late sentie/ ne sacramentum eucharistie ministrant. et matrimonium sollemnent.

Consideratio quarta.

Status privilegiorum habet quod in suis locis et publicis predicare possunt. dum placet nec predicat/ nec predicatos instituit. Similiter habet in ecclesiis parochialibus de licentia curatorum.

Consideratio quinta.

Status privilegiorum habet videlicet spiritum sufficientem pro superioribus suis ad placitum diocesani/ valeat in locis suis/ confessiones audire diocesano. et eos absolueret cum tali potestate. et in casibus talibus que admodum curati parochiales ordinarie fugiunt et non apostolorum. nisi de specialis gratia prelati. maior eis fuerit elargita potestas.

Consideratio sexta.

Status privilegiorum habet ut quis sacramentum penitentie/ possit pluries super eadem peccata sui effectum sortiri. saltem quod ad augmentum gratie/ cum sit sacramentum iterabile/ et licet meritorie eadem peccata pluries confiteri/ nec sit repugnancia quoniam adhuc possit tempore obligari. nihilominus confessio privilegii non tenent iurati eadem peccata apostolorum confiteri/ propter quod si suis curatis eadem confessio fuisset questum est ex parte efficacie sacri. Hoc. n. p. Joh. xxij. fuit declaratum. et usus communis habet obtinuit.

Consideratio septima.

Status privilegiorum habet ut a confessio sibi non debeant curari noua ex parte. preterea si secreta sint/ nec debet prohibere parochianos cum talia voluerint eis confiteri. Fas sit curatis imo tutum inquirere a parochianis suis/ quomodo et qualiter a quibus confessiones receperint. Quibus veritatem respondere si quis parochianus negauerit/ videtur in statu salutis esse crediti posset. Immo in casu/ petenti eucharistie sacramentum/ rationabiliter denegaret/ dicens. nescio si

confessus sis ab habente potestatem / et an
in hoc te decipias. vel alter te

Consideratio Octaua.

Status puilegiatorum habet. dum
spectis publicis absoluit parochia
nos / ut ipsi debeant facere fide de ab
solutione / et absoluedi potestate. si super
parochialibus fuerint requisiti. sub pena
de negadi ronaliter talibus cum se dicunt
absolutos eucharistie sacramentum.

Consideratio Nona.

Status puilegiatorum habet / ut non
debeat inducere voto vel pmissio /
alios ad eligendum sepulturam in eccles
sijs et locis suis. **U**t ad persistendum in ias ele
cia ibidem. Et sub pena excoicationis late
sue. **D**ebet preterea reddere quartam parte lega
torum / seu funeralium / curato parochiali ipsius
defuncti / que pars canonica nominatur

Consideratio Decima

Status puilegiatorum ad predicandum
debet sine qualitate auditorum formare
sermonem / ne coram laicis et subditis de
regit vicia clericorum atque dominorum. **H**oc ei esset
non extirpare vicia. sed nutrire rebellionem /
scilicet murmuracionis et contemptum apud audien
tes. **F**iat insuper predicatio principaliter de pui
cis nostre religionis in fide spe et caritate
cum ceteris virtutibus. **S**ed et presertim con
fessiones mulierum et iuuenum / non nisi locis pa
rentibus et publicis audire / nec pueticula
in cameris et angulis agere presumant. ab om
ni specie mala abstinentes se.

**De utroque statu si
mul.**

Consideratio Prima.

Status uterque curatores scilicet et puile
giatorum / inuigilet cognoscere casus
reueruatos platis. ne seducant et se
ducant / si transgrediantur limites sue potestatis
quibus expediret pauciores casus presertim
occultos referuari ut sunt peccata illa carnis que
frequenter commissa vix confitentur. presertim
per mulieres et adolescentulos.

Consideratio Secunda.

Status uterque studeat alter alteri
onera portare sine contentione et emu
latione / de rebus predicatis / vel alijs / nisi in
uicem more cornicium se mordeant / presuman
tur. **N**e preterea surgat feda opinio ecclesiasti
corum apud laicos / et vituperetur ministerium
dei. **N**onne de quo abunde diues est po
tibus. **N**onne pacis est de non diuisionis.

Denique quod predest pharisaica contentio de sta
tus peminencia quoniam sanctius est dare operam.
ut quis perfectus inueniatur. **S**i si iaces in imis / de
perfectio stat glie. **A**ttento presertim quod concilio ec
clastico obsequatio / non preta cludi sub regul
quibuscunq. **Q**uoniam necesse sit currere sepius ad
glosam sapientissimi Augustini. tracta ex opibus
vices / que talia dant in obsequanda animi propa
tione. et non super operis exhibitio. **Q**ue animi
preparatio preter apud omnem statum et personam
re religionis si vult inueniri. **F**init.

Incipit tractatus

eiusdem Cancellarii parisiensis de modo vi
uendi omnium fidelium.

Ad nobiles Consideratio prima.

Regula prima que spectat ad nobi
les potentes et scabinos. ne paupe
res videlicet per potentiam suam
opprimant et a subditis suis opprimi per
mittant. **V**alos usus in villis suis de
struant. **C**ausas pauperum / viduarum / et
orphanozum / libenter audiant. et cito iuste
iudicent. **V**ouera pro iudicio faciendo vel
festinando. aut retardando. non accipiant
Nihil a subditis suis extorqueant.

Ad milites Consideratio secunda.

Regula ad milites tangitur. **Luce.**
iij. **N**eminez concutatis scilicet in
persona per potentiam indebite.
Nemini calumniam faciat in rebus. qua
per militiam facere possitis. **E**t preter esto
te de stipendijs vestris id est redditibus ve
stris multis temporibus. accipiendo vero
ad defendendam patriam. **ij. D**achabeo.
xv. **A**ccipe gladium sanctum munus etc. **R**o
mano. xij. **N**on sine causa gladium portat

Ad simplices Consideratio tertia.

Regula simplicium quo ad ecclesia
ut ieiuni ad missam veniant. **I**n
missa non loquantur nec circumspi
ciant. **A**nte missam orare debent / ut gratia
dei recipiant. **I**n missa memoriam passio
nis christi habeant. **A**nte euangelium san
cti Iohannis non creant. **S**ermones libe
ter et diligenter audiant. et referre post mis
sam gratias deo satagant.

Ad episcopos et prelatos.

Regula episcoporum et prelatorum satis patet
ad **Thimothe. iij.** **O**portet episco
pum sine crimine esse sicut dei dispensato
rem. **E**t **Datt. xx.** **Q**ui maior est vestrum sit
vester minister. **i. L**oz. vi. **D**ortamur vos etc